

DOKTORAND: Andreas Steinvall Myhre
GRAD: Philosophiae doctor
FAKULTET: Det samfunnsvitenskapelige fakultet
INSTITUTT: Økonomisk institutt
FAGOMRÅDE: Samfunnsøkonomi
VEILEDERE: Edwin Leuven og Andreas Kostøl

DISPUTASDATO: 20.06.2021

AVHANDLINGENS *Disability Benefits, Welfare Reform and Labor*
TITTEL: *Supply*

Sammendrag Andreas Myhre Phd avhandling

Uførereformen i 2015 skulle gjøre det lettere å kombinere arbeid og trygd

I avhandlingen finner jeg først og fremst at en andel uføre er relativt tilbøyelige til å arbeide mer dersom en lavere andel av uføretrygden blir avkortet mot arbeidsinntekt. Om avkortningen av uføretrygd mot arbeidsinntekt reduseres vil også nettoutgiftene til nåværende uføretrygdene reduseres. Derimot vil samlede offentlige utgifter trolig øke dersom lavere avkortning fører til at flere søker uføretrygd. Videre viser det seg at responsen til uførereformen ble dempet av at uføre manglet informasjon om endringene i avkortningsreglene. Et informasjonsbrev som ble sendt ut noen måneder etter uførereformen førte til en dobling av responsen til endringene i insentiver. Funnene viser at mangel på informasjon utgjør en betydelig andel av forklaringen på hvorfor arbeidstakere ikke tilpasser seg økonomiske insentiv. Informasjonstiltak kan dermed gjøre trygdereformer mer effektive. Om dette er ønskelig fra et samfunnsøkonomisk perspektiv derimot, er ikke opplagt. Det viser seg at gevinsten av informasjonen for uføre er lavere enn de offentlige kostnadene av at uføre arbeider mindre på grunn av informasjonstiltakene, og dermed øker utbetalinger til uføretrygd og reduserer skatteinntektene. Videre viser det seg at en tidligpensjonsordning kan redusere andelen eldre på uføretrygd betydelig. En analyse av arbeidstakere i bedrifter som gikk konkurs viser det seg at arbeidstakere som mistet retten på avtalefestet pensjon (AFP) i stor grad ble uføretrygdet i forhold til arbeidstakere som ikke mistet retten. Derimot hadde denne gruppen ikke høyere sannsynlighet for å finne en ny jobb i forhold til gruppen som ikke mistet retten på AFP.